



Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 79/11
V Lucemburku dne 6. září 2011

Rozsudek ve věci C-442/09
Karl Heinz Bablok a další v. Freistaat Bayern

Med a doplňky stravy obsahující pyl z GMO jsou potravinami vyrobenými z GMO, které nelze uvádět na trh bez předchozího povolení

Tento pyl již sám o sobě nepředstavuje GMO, pokud ztratil schopnost reprodukce a je zbaven veškeré schopnosti přenosu genetického materiálu.

Směrnice o geneticky modifikovaných organismech (GMO)¹ stanoví, že tyto organismy mohou být záměrně uvolněny do životního prostředí nebo uvedeny na trh pouze na základě povolení.

Nařízení o geneticky modifikovaných potravinách² dále stanoví, že GMO pro použití v potravinách, potraviny obsahující GMO nebo sestávající z GMO, jakož i potraviny vyrobené ze složek vyrobených z GMO nebo obsahující složky vyrobené z GMO potřebují ke svému uvedení na trh povolení.

V roce 1998 získala společnost Monsanto povolení k uvedení geneticky modifikované kukuřice MON 810 na trh. Tato kukuřice obsahuje gen bakterie vylučující toxiny, které ničí larvy parazitujícího motýla, jež při napadení rostliny kukuřice ohrožují její růst.

Ke sporu došlo mezi K. H. Bablokem, amatérským včelařem, a Freistaat Bayern (spolkovou zemí Bavorsko), která je vlastníkem různých pozemků, na kterých byla v předchozích letech pěstována k výzkumným účelům kukuřice MON 810. Karl Heinz Bablok produkuje v blízkosti těchto pozemků med určený k prodeji a vlastní spotřebě. Do roku 2005 produkoval rovněž pyl určený k prodeji jako potravina ve formě doplňků stravy. V roce 2005 byla v pylu kukuřice K. H. Babloka v úlech nacházejících se 500 metrů od pozemků patřících Bavorsku zjištěna přítomnost DNA kukuřice MON 810 a geneticky modifikovaných bílkovin. Mimoto bylo velmi malé množství DNA kukuřice MON 810 zjištěno v několika vzorcích medu K. H. Babloka.

Vzhledem k tomu, že měl K. H. Bablok za to, že v důsledku výskytu stop geneticky modifikované kukuřice v jeho včelařských produktech nemohou být tyto produkty uváděny na trh a určeny ke spotřebě, zahájil u německých soudů proti Bavorsku řízení, k nimž se připojili další čtyři amatérští včelaři.

Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (Nejvyšší správní soud Bavorska, Německo) uvedl, že jakmile je sporný pyl zanesen do medu nebo do doplňků stravy na bázi pylu, ztrácí svou schopnost oplodnění. Tento soud požádal o upřesnění následků této ztráty. V první řadě chtěl od Soudního dvora vědět, zda pouhá okolnost, že se v dotčených včelařských produktech vyskytuje pyl z geneticky modifikované kukuřice, který pozbyl schopnost reprodukce, má za následek, že k uvedení těchto produktů na trh je potřebné povolení.

Ve svém dnešním rozsudku Soudní dvůr nejprve uvádí, že dotýčný pyl lze kvalifikovat jako GMO pouze tehdy, pokud je „organismem“ ve smyslu směrnice a nařízení, tedy pokud představuje

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/18/ES ze dne 12. března 2001 o záměrném uvolňování geneticky modifikovaných organismů do životního prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/220/EHS (Úř. věst. L 106, s. 1; Zvl. vyd. 15/06, s. 77), ve znění nařízení č. 1829/2003 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1830/2003 ze dne 22. září 2003 (Úř. věst. L 268, s. 24; Zvl. vyd. 13/32, s. 455).

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 ze dne 22. září 2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivech (Úř. věst. L 268, s. 1; Zvl. vyd. 13/32, s. 432).

„biologickou entitu schopnou“ buď „rozmnožování“, nebo „přenosu genetického materiálu. V této souvislosti konstatuje, že jelikož je nesporné, že dotčený pyl ztratil veškerou konkrétní a individuální schopnost reprodukce, je na předkládajícím soudu, aby ještě ověřil, zda je tento pyl způsobilý „přenášet genetický materiál“, a aby při tom náležitě zohlednil dostupné vědecké údaje a vzal v úvahu každou vědecky prokázanou formu přenosu genetického materiálu.

Soudní dvůr dospěl k závěru, že taková látka, jako je **pyl pocházející z odrůdy geneticky modifikované kukuřice, která ztratila svou schopnost reprodukce a která je zbavena veškeré schopnosti přenosu genetického materiálu**, který obsahuje, již pod tento pojem nespadá.

Soudní dvůr dále rozhodl, že **produkty, jako je med a doplňky stravy obsahující takový pyl však představují potraviny obsahující složky vyrobené z GMO ve smyslu nařízení**. V této souvislosti Soudní dvůr konstatuje, že sporný pyl je „vyrobený z GMO“ a představuje „složku“ medu a doplňků stravy na bázi pylu. Pokud jde o med, uvádí, že pyl není cizorodým tělesem ani nečistotou, ale jeho běžnou součástí, takže musí být kvalifikován jako „složka“. Dotčený pyl proto spadá do působnosti nařízení a musí před svým uvedením na trh podléhat režimu povolení, který toto nařízení upravuje.

Soudní dvůr poznamenává, že na použití tohoto režimu povolení na potravinu obsahující složky vyrobené z GMO nemá vliv skutečnost, že ke vnesení tohoto pylu do medu došlo úmyslně, či nahodile.

Závěrem Soudní dvůr uvádí, že povinnost získat povolení existuje bez ohledu na procentuální množství geneticky modifikovaného materiálu obsažené v daném produktu.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106